

Sygn. akt I ACa 1440/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Biedroń (spr.)

Sędziowie: SSA Beata Wolfke-Kobzar

SSO del. Agnieszka Terpiłowska

Protokolant: Beata Grzybowska

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2015 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **R., L. - Niemcy**

przeciwko **D. K.**

o wydanie rzeczy

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 9 lutego 2015 r. sygn. akt VI GC 387/13

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej 1.800 zł kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) R. w L. (Niemcy) wniosła o nakazanie pozwanemu D. K., aby wydał jej pojazd marki A. (...) o numerze identyfikacyjnym (...) oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany wskazał, iż żądanie wydania samochodu jest przedwczesne, bo umowa o dzieło należy do kategorii umów wzajemnych i na podstawie art. 488 k.c. ma on prawo powstrzymać się z oddaniem dzieła do czasu uiszczenia przez stronę powodową uzgodnionego wynagrodzenia w kwocie 20.000 euro. Ponadto zgłosił zarzut zatrzymania rzeczy (art. 461 § 1 k.c.) w związku z przysługującą mu wierzytelnością z tytułu nakładów koniecznych na rzecz, tj. kosztów przechowania samochodu w wynajętym magazynie w wysokości 99.200 zł.

W dniu 23 października 2013 r. D. K. złożył pozew wzajemny, którym wniósł o zasądzenie od strony powodowej (pозwanej wzajemnie) (...) R. w L. (Niemcy) na swoją rzecz kwoty 84.604 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27.09.2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania według norm przepisanych. Wskazana kwota stanowiła wynagrodzenie za wykonanie całkowitej renowacji i naprawy pojazdu A. H. 3000.

W odpowiedzi na pozew wzajemny, strona powodowa (pozwana wzajemnie) wniosła o oddalenie powództwa wzajemnego w całości. W uzasadnieniu wskazała, że zarzut zatrzymania nie może mieć zastosowania w sprawie, gdyż wynagrodzenie za naprawę samochodu nie jest nakładem w rozumieniu art. 461 § 1 k.c.

Wyrokiem z dnia 9 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy w Legnicy nakazał pozwanemu (powodowi wzajemnemu) D. K. wydać stronie powodowej (...) R. w L. samochód marki A. (...) o numerze identyfikacyjnym (...) za jednoczesnym zwrotem przez stronę powodową (pozwana wzajemnie) pozwanemu (powodowi wzajemnemu) nakładów poniesionych na przedmiotowy samochód w kwocie 19 600 zł, zasądził od pozwanego (powoda wzajemnego) na rzecz strony powodowej (pozwanej wzajemnie) kwotę 4 027,32 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, oddalił powództwo wzajemne, zasądził od pozwanego (powoda wzajemnego) na rzecz strony powodowej (pozwanej wzajemnie) kwotę 3 600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe orzeczenie zapadło przy następujących istotnych dla rozstrzygnięcia ustaleniach faktycznych:

Strony od 2008 roku prowadziły współpracę, w ramach której pozwany (powód wzajemny) m.in. wykonywał na zlecenie powodowej spółki (pozwanej wzajemnie) renowację zabytkowych samochodów. Zapłata wynagrodzenia należnego pozwanemu (powodowi wzajemnemu) z tytułu dokonanej renowacji samochodu następowała osobiście do rąk pozwanego (powoda wzajemnego) po dostarczeniu samochodu do Niemiec, do strony powodowej (pozwanej wzajemnie).

W dniu 24 marca 2010r. powódka (pozwana wzajemnie) zleciła D. K. wykonanie prac renowacyjnych samochodu osobowego marki A. (...) o numerze identyfikacyjnym (...).

Na początku stycznia 2011 r. pozwany (powód wzajemny) telefonicznie zgłosił stronie powodowej (pozwanej wzajemnie) odbiór samochodu A. H. 3000.

Między stronami nie doszło ani do odbioru w/w auta, ani do zapłaty wynagrodzenia za wykonane prace renowacyjne. Pozwany (powód wzajemny) żądał zapłaty 20.000 euro, zaś strona powodowa (pozwana wzajemnie) uważała, że umówione wynagrodzenie wynosiło 9.000 euro.

W dniu 3 stycznia 2011 r. pozwany (powód wzajemny) zawarł z B. I. (konkubina) umowę najmu hali położonej przy ul. (...) w P., o łącznej powierzchni 100 m² i z tego tytułu zobowiązał się płacić czynsz w wysokości 3.200 zł miesięcznie.

W wynajętej hali pozwany (powód wzajemny) od stycznia 2011 r. do chwili obecnej przechowuje samochód osobowy A. H. 3000.

Przedmiotowa hala ma okratowane okna, duże drzwi antywłamaniowe, jest ogrzewana. Teren, na którym się znajduje jest ogrodzony.

Z tytułu najmu w/w hali w okresie od stycznia 2011 r. do stycznia 2014 r. pozwany (powód wzajemny) zapłacił na rzecz B. I. czynsz w wysokości łącznej 156.800 zł.

Pozwany (powód wzajemny) w dniu 19 września 2013 r. wystawił stronie powodowej (pozwanej wzajemnie) fakturę VAT nr (...) za renowację samochodu A. H. 3000 na kwotę 84.604 zł brutto. Natomiast pismem z dnia 8 października 2013 r., wezwał stronę powodową (pozwana wzajemnie) do zapłaty tej kwoty, w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania.

Przedmiotowy samochód jest przechowywany w odpowiednich dla samochodów zabytkowych warunkach. Hala w jakiej pojazd jest przechowywany jest zbyt duża (powierzchnia powyżej 100 m²), wystarczająca byłaby powierzchnia około 22 m².

Cena miesięcznego wynajmowania garażu o powierzchni niezbędnej dla takiego samochodu może sięgać 300-400 zł.

W firmie (...) w J. (W.) koszt przechowania samochodu zabytkowego to 400 zł brutto miesięcznie. W ramach tej ceny w/w firma zobowiązuje się: przetaczać samochód, aby opony się nie odkształcały, odpalać silnik, bieżąco kontrolować stan akumulatora, dodatkowo przykrywać samochód płachtą.

Mając powyższe ustalenia faktyczne na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że powództwo (...) R. w L. (Niemcy) zasługuje na uwzględnienie, niezasadne natomiast jest powództwo wzajemne.

Sąd Okręgowy przyjął, że powód (pozwany wzajemnie) jest właścicielem samochodu (...) 3000 o numerze identyfikacyjnym (...) i jego roszczenie o wydanie rzeczy co do zasady nie było kwestionowane przez pozwanego (powoda wzajemnego). Istota rozstrzygnięcia o powództwie głównym sprowadzała się do oceny zgłoszonego przez D. K. zarzutu zatrzymania rzeczy. Pozwany (powód wzajemny) po dokonanej renowacji samochodu, na podstawie art. 488 § 2 k.c. powstrzymał się z jego wydaniem, do czasu zaoferowania zapłaty wynagrodzenia. Powód nie spełnił świadczenia wzajemnego, a później zaniechał kontaktów i nie odebrał samochodu. Pozwany z uwagi na zabytkowy charakter samochodu, zobowiązany był do przechowywania go w odpowiednich warunkach, wymagających nakładów finansowych.

Sąd Okręgowy uznał za zasadny zarzut zatrzymania. W relacjach stron zapłata miała nastąpić przed wydaniem samochodu, albo jednocześnie z jego oddaniem. Strony były też zgodne, że w tym czasie powstał między nimi konflikt dotyczący rozliczeń za nowe samochody (inna płaszczyzna ich współpracy) oraz wysokości wynagrodzenia za sporny pojazd. Z dowodów przeprowadzonych w sprawie wynika, że wynagrodzenie należne powodowi było wyższe niż 5.000 euro, które zostało mu już zapłacone. Potwierdził to też ostatecznie w swych zeznaniach przedstawiciel powodowej spółki (...), który wskazał, że według niego umówiona została z tego tytułu kwota 9.000 euro. W tym stanie rzeczy, zdaniem Sądu Okręgowego, pozwany (powód wzajemny) mógł powstrzymać się z wydaniem samochodu na zasadzie art. 488 § 2 k.c. Jest to inne uprawnienie niż zatrzymanie z art. 461 k.c. Umowa o dzieło jest umową wzajemną i świadczenia stron co do zasady powinny być spełnione jednocześnie. Pozwany zobowiązany był do renowacji samochodu i oddania go powodowi, natomiast świadczeniem wzajemnym powoda (pozwanego wzajemnie) było odebranie dzieła i zapłata wynagrodzenia. Powód (pozwany wzajemnie) po zgłoszeniu mu gotowości do oddania samochodu po renowacji nie dokonał zapłaty wynagrodzenia, co aktualizowało uprawnienie z art. 488 § 2 k.c., z którego D. K. mógł skorzystać do czasu przedawnienia jego roszczenia o wynagrodzenie. Gdyby nawet przyjąć, że prawa takiego D. K. nie miał, to powód zaniechał odbioru. Nie wzywał do wydania samochodu, ani nie podjął żadnych starań w celu jego odzyskania. Nie zapłacił kwoty, żądanej przez pozwanego, ani też tej, która jak twierdził była umówiona, czyli dodatkowych 4.000 euro. D. K. był w posiadaniu samochodu i zobowiązany był utrzymać go w należyтым stanie, co w przypadku samochodów zabytkowych oznacza szczególnie sposób przechowania i dbania o niego (konserwacja, uruchamianie i inne). Koszty poniesione na przechowanie samochodu we właściwych warunkach stanowią nakłady, w rozumieniu art. 461 § 1 k.c., mające na celu utrzymanie rzeczy w należyтым stanie. Dlatego, zdaniem Sądu Okręgowego, D. K. po skierowaniu do niego w lipcu 2013 r. żądania wydania samochodu mógł skorzystać z prawa zatrzymania uregulowanego w art. 461 § 1 k.c. Sąd Okręgowy uznał jednak, że żądana przez D. K. kwota nakładów jest zawyżona. Z dowodów przeprowadzonych w sprawie wynikało bowiem, że samochód nie wymagał tak kosztownych nakładów. Według bieglego do utrzymania samochodu w należyтым stanie wystarczające było oddanie go na przechowanie wyspecjalizowanej firmie (koszty takich usług to około 400 zł) albo wynajęcie mniejszej powierzchni.

Powód (pozwany wzajemnie) zobowiązany jest do pokrycia nakładów jedynie

w zakresie niezbędnym do zachowania samochodu w należyтым stanie. Dlatego

Sąd Okręgowy uznał, że koszt ten winien wynosić maksymalnie 19.600 zł (49 miesięcy x 400 zł). Sąd Okręgowy wskazał, że zarzut zatrzymania z art. 461 k.c. ma charakter procesowy obronny. Ma on ten skutek, że w razie jego zasadności wydanie rzeczy winno nastąpić za jednoczesnym zwrotem oznaczonych nakładów.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 222 § 1 k.c. i art. 461 § 1 k.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku. Rozstrzygnięcie o kosztach powództwa głównego wydane zostało na podstawie art. 98 k.p.c., przy przyjęciu, że pozwany D. K. przegrał sprawę.

Apelację od powyższego wyroku w zakresie pozwu głównego wniósł pozwany, domagając się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa głównego w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego (powoda wzajemnego) kosztów sądowych wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych ewentualnie zmiany wyroku poprzez nakazanie pozwanemu wydania stronie powodowej samochodu marki A. (...) o numerze identyfikacyjnym (...) za jednoczesnym zwrotem przez stronę powodową na rzecz pozwanego nakładów poniesionych na przedmiotowy samochód w kwocie 156 800 zł.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. naruszenie prawa materialnego poprzez błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie art. 488 § 2 k.c. poprzez błędne przyjęcie, iż pozwany jest zobowiązany do wydania na rzecz strony powodowej samochodu marki A. (...) o numerze identyfikacyjnym (...) poprzez nieuwzględnienie, iż żądanie wydania pojazdu jest przedwczesne, albowiem do chwili obecnej strona powodowa nie zaoferowała pozwanemu (powodowi wzajemnemu) D. K. spełnienia świadczenia wzajemnego, w postaci zapłaty należnego wynagrodzenia za wykonaną usługę renowacji w/w samochodu;

II. naruszenie prawa materialnego poprzez błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie art. 646 k.c. poprzez błędne przyjęcie, iż termin przedawnienia roszczenia o zapłatę wynagrodzenia za renowację w/w pojazdu rozpoczął bieg, w chwili zgłoszenia przedstawicielowi strony powodowej R. G., iż usługa renowacji została zakończona, tj. w miesiącu styczniu 2011 r. poprzez nieuwzględnienie, iż w przypadku nie oddania dzieła, to treść umowy rozstrzyga o terminie oddania dzieła, a zgodnie z treścią umowy zawartej między stronami, samochód miał zostać wydany wtedy,

kiedy strona powodowa zaoferowała pozwanemu (powodowi wzajemnemu)

D. K. spełnienia świadczenia wzajemnego – zapłaty ustalonego wynagrodzenia za wykonaną usługę renowacji pojazdu;

III. niezależnie od podniesionych wyżej zarzutów, na podstawie art. 461 § k.c. podtrzymał zarzut zatrzymania rzeczy – pojazdu marki A. (...) o nr identyfikacyjnym (...) przez pozwanego D. K. i w zakresie orzeczenia przez Sąd zwrotu przez stronę powodową na rzecz pozwanego nakładów poniesionych na przedmiotowy samochód w kwocie 19 600 zł jako zaniżonych, zarzucił:

1. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nieprawidłową ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na:

a) nieuwzględnieniu rzeczywistych kosztów przechowania przedmiotowego pojazdu poniesionych przez pozwanego w okresie styczeń 2011- styczeń 2015 r. w łącznej kwocie 156 800 zł, udowodnionych na podstawie dowodów wpłaty, stanowiących nakłady konieczne na w/w pojazd;

b) błędnym przyjęciu dokonany na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, w szczególności dowodu z opinii biegłego sądowego K. L., iż niezbędne koszty przechowania w/w pojazdu przez pozwanego w okresie styczeń 2011 r. – styczeń 2015 r. wynoszą 19 600 zł, a koszt wynajęcia garażu o powierzchni niezbędnej dla utrzymania w stanie należywym

pojazdu zabytkowego, to kwota 400 zł miesięcznie, podczas gdy biegły

nie przedstawił w opinii pisemnej, dowodów potwierdzających, iż koszt

wynajmu pomieszczenia spełniającego warunki techniczne wymagane

do przechowywania pojazdów zabytkowych w okolicach L. wynosi

400 zł brutto miesięcznie, a podany przez biegłego koszt przechowania pojazdu zabytkowego w firmie (...) w J. (W.) w wysokości 400 zł brutto miesięcznie, dotyczy firmy zawodowo zajmującej się przechowywaniem pojazdów zabytkowych, a oddanie pojazdu przez pozwanego pod dozór osoby trzeciej do miejscowości oddalonej o 500 km od miejsca zamieszkania pozwanego niweczyłoby zarzut zatrzymania.

W odpowiedzi na apelację pozwanego strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów procesu,

w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, gdyż opierają się na prawidłowo zebranych i ocenionym materiale dowodowym, a nadto ustalenia te nie były przez apelującego co do zasady kwestionowane. Sąd Apelacyjny w pełni podziela argumentację prawną, która leżała u podstaw wydanego rozstrzygnięcia.

Apelacja pozwanego, koncentrująca się w przeważającej części na wykazaniu naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego, nie zyskała aprobaty Sądu Apelacyjnego.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, że twierdzenia pozwanego jakoby żądanie wydania spornego pojazdu pozostawało przedwczesne z tej przyczyny, że strona powodowa nie zaoferowała spełnienia świadczenia wzajemnego w postaci zapłaty za renowację samochodu, w realiach przedmiotowej sprawy nie mogło zostać uwzględnione. Zgodnie z zasadą jednoczesności świadczeń z umowy wzajemnej spełnienie świadczeń przez strony winno nastąpić w tym samym momencie lub czynności te powinny pozostawać w bliskim związku czasowym. Za spełnienie obowiązku świadczenia w przypadku konieczności wydania przedmiotu umowy uznać należy samą deklarowaną gotowość świadczenia. W świetle stanu faktycznego i zebranego w sprawie materiału dowodowego przyjąć trzeba, że strona powodowa już w styczniu 2011 r. poinformowała pozwanego, że zakończyła renowację samochodu, a tym samym możliwy jest jego odbiór, po zapłacie umówionej kwoty. Bezsporne jest, że pomiędzy stronami powstał wtedy spór, co do wysokości należnego wynagrodzenia. Nie ulega jednak wątpliwości, że strona powodowa odmówiła zapłaty nie tylko żądanej przez pozwanego kwoty, ale także nie zaoferowała pozwanemu zapłaty kwoty według niej należnej. Tym samym pozwany w 2011 r. uprawniony był do wstrzymania się z wydaniem samochodu w świetle art. 488 § 2 k.c. Prawo zatrzymania, związane z odmową spełnienia własnego świadczenia wzajemnego, wprowadzone zostało w tym celu, by zmotywować drugą stronę do spełnienia swojego świadczenia. Bezpodstawne zatem jest powoływanie się na wstrzymanie się z obowiązkiem spełnienia świadczenia w sytuacji, gdy strona utraciła już prawo do skutecznego domagania się spełnienia należnego

jej w ramach umowy świadczenia od drugiej strony. W sprawie niniejszej kwestia uprawnienia pozwanego do żądania zapłaty wynagrodzenia za wykonane

dzieło została już prawomocnie rozstrzygnięta wyrokiem Sądu Okręgowego, rozpoznającego w ramach niniejszego postępowania także powództwo wzajemne wytoczone przez D. K.. Przeciwnik procesowy skutecznie podniósł zarzut przedawnienia, co zadecydowało o oddaleniu powództwa wzajemnego. W ramach tego postępowania Sąd Okręgowy uznał, że termin przedawnienia rozpoczął bieg w styczniu 2011 r. W tej sytuacji nieuzasadnione jest podnoszenie, że pozwany nadal jest uprawniony do wstrzymania się z wydaniem pojazdu w myśl art. 488 § 2 k.c. Na skutek prawomocnego rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego ostatecznie rozstrzygnięto pomiędzy stronami wszelkie wątpliwości, co do zasadności żądania przez pozwanego zapłaty wynagrodzenia. Pozwany nie może skutecznie domagać się spełnienia świadczenia objętego umową, a tym samym dalsze wstrzymywanie się z wydaniem pojazdu z powołaniem na art. 488 § 2 k.c. nie jest uprawnione.

W myśl art. 365 § 1 k.p.c. rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego o wynikach powództwa wzajemnego korzysta z rozszerzonej prawomocności materialnej. Związanie prejudycjalne innego sądu w innej sprawie treścią wydanego uprzednio orzeczenia oznacza, że sąd ten nie może dokonać odmiennej oceny prawnej roszczenia, wówczas gdy w tej innej sprawie występują te same strony albo osoby objęte rozszerzoną prawomocnością, a ponadto pomiędzy prawomocnym orzeczeniem oraz toczącą się sprawą zachodzi szczególnie związek polegający na tym, że prawomocne orzeczenie oddziałuje na rozstrzygnięcie w toczącej się sprawie (wyr. SN z 24.5.2012 r., V CSK 305/11, Legalis). Rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. Sądy rozpoznające między tymi samymi stronami nowy spór muszą przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto to w prawomocnym, wcześniejszym wyroku, a więc w ostatecznym rezultacie procesu uwzględniającym stan rzeczy na datę zamknięcia rozprawy (wyr. SN z 11.02.2014 r. I UK 329/13 Legalis).

Oddalenie powództwa wzajemnego wskutek zgłoszenia zarzutu przedawnienia oznacza, że kwestia ta została już definitywnie prawomocnie rozstrzygnięta. W tej sytuacji zarzucanie Sądowi Okręgowemu naruszenia art.

646 k.c. skutkujące błędnym przyjęciem terminu początkowego biegu przedawnienia, stanowi w istocie rzeczy nieuzasadnioną polemikę z prawomocnym rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego. Tym samym, zarzut zgłoszony przez pozwanego związany

z powołaniem się na przedwczesność roszczenia o wydanie, nie mógł zostać uwzględniony. W chwili orzekania przez Sąd Apelacyjny nie istniały przeszkody jurystyczne uniemożliwiające nakazanie pozwanemu wydania zatrzymanego przedmiotu.

Kluczowe dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy było rozważenie także uprawnień pozwanego przysługujących mu w świetle art. 461 § 1 k.c., tj. prawa zatrzymania rzeczy cudzej do czasu zaspokojenia roszczenia o zwrot nakładów na rzecz. W chwili obecnej poza sporem pozostaje fakt, że wobec nakazania wydania pojazdu, którego dotyczy umowa o dzieło, winno to nastąpić z jednoczesnym zwrotem czynionych na przedmiotowy pojazd nakładów, sporna pozostaje jedynie wysokość tych nakładów. Pozwany utrzymywał, że od stycznia 2011 r. wynajmował halę, w której trzymał objęty umową pojazd, a koszt najmu odpowiedniego pomieszczenia wynosił 3 200 zł miesięcznie, na dowód czego przedłożył dowody wpłat.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy, iż pozwany nie ma prawa domagać się zwrotu wszelkich poniesionych na zatrzymaną rzecz nakładów, lecz jedynie nakładów uzasadnionych. Przepis art. 461 § 1 k.c. nie precyzuje sposobu liczenia nakładów na rzecz. W tej sytuacji zasadne jest odwołanie się w tej mierze do przepisów dotyczących prowadzenia cudzych spraw bez zlecenia. W myśl art. 753 § 2 k.c. prowadzący cudzą sprawę bez zlecenia może żądać

zwrotu uzasadnionych wydatków i nakładów na rzecz. Chodzi tu o wydatki nie tylko konieczne, ale i użyteczne. Z rzetelnej i nie budzącej wątpliwości co do wniosków końcowych opinii biegłego sądowego wynika, że przechowanie pojazdu, którego dotyczyła umowa, nie wymagało tak wysokich nakładów jakie poniósł pozwany, gdyż podmioty profesjonalnie zajmujące się taką usługą, pobierają za to opłaty nie wyższe niż 400 zł miesięcznie. Oczywiście jest, że pozwany nie zajmuje się zawodowo przechowywaniem pojazdów, nie mniej jednak, decydując się na zatrzymanie rzeczy winien rozeznaczyć się w tym zakresie na rynku. Zasadność najmu hali o powierzchni 100 m² za cenę 3 200 zł wydaje się nieuzasadniona nie tylko w świetle opinii biegłego ale też zasad doświadczenia życiowego. Sąd Apelacyjny nie kwestionuje, iż wynajęta przez pozwanego hala miała szereg zabezpieczeń i udogodnień, np. okratowane okna, drzwi antywłamaniowe, ogrzewanie, umiejscowiona była na terenie ogrodzonym i strzeżonym, jednakże stosowanie aż takich środków w przypadku przechowania 1 sztuki pojazdu uznać należy za zbyteczne i nieracjonalne w realiach przedmiotowej sprawy. Rację ma apelujący, iż biegły w swojej opinii ograniczył się do wskazania oferty jednego podmiotu świadczącego profesjonalne usługi przechowania samochodów, zlokalizowanego w W.. Brak rozległego rynku wynika jednak z ograniczonego popytu na tego rodzaju usługi. Uznać jednak należy, że skoro możliwe jest przechowanie zabytkowego samochodu w odpowiednich warunkach w firmie zlokalizowanej w dużym stołecznym mieście za kwotę nie większą niż 400 zł miesięcznie, to tym bardziej zapewnienie podobnych warunków za nie wyższe wynagrodzenie możliwe było do osiągnięcia w małej miejscowości. Z całą pewnością pozwany miał bowiem możliwość najmu garażu lub zakupu abonamentu na krytym parkingu strzeżonym za kwotę nie wyższą niż 400 zł miesięcznie. Biorąc pod uwagę koszty przechowywania, uzasadniony był nawet transport pojazdu do firmy oferującej potrzebne pozwanemu usługi, do miejscowości oddalonej o 500 km od miejsca jego zamieszkania. Sąd Apelacyjny nie podziela wątpliwości apelującego, że w takiej sytuacji doszłoby do zniweczenia prawa zatrzymania. Zatrzymana rzecz nadal pozostawałaby bowiem w dyspozycji pozwanego i od niego uzależniona byłaby możliwość wydania pojazdu osobie trzeciej. Zauważyć przy tym trzeba, że prawo zatrzymania umożliwia powstrzymanie się z wydaniem przedmiotu umowy, nie oznacza natomiast, że zatrzymujący może z rzeczy korzystać w takim zakresie, jakby był jej właścicielem. W tej sytuacji nie miał dla niego znaczenia fakt, że rzecz przechowywana znajdowałaby się w innej miejscowości.

Skoro przepisy umożliwiają zwrot na rzecz retencjonisty jedynie uzasadnionych nakładów, przedstawiane przez niego dowody na okoliczność rzeczywiście ponoszonych wydatków były zbyteczne i nie rzutowały na ostateczne

rozstrzygnięcie w sprawie. Z tego względu Sąd Apelacyjny pominął zgłoszone w apelacji wnioski dowodowe (art. 227 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.).

Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje zatem stanowisko Sądu Okręgowego, iż rzecz winna zostać stronie powodowej zwrócona za jednoczesną zapłatą kwoty 19 600 zł, tj. 49-krotności miesięcznej opłaty w wysokości 400 zł.

W punkcie 2 wyroku Sąd Apelacyjny orzekł, na podstawie art. 98 k.p.c., o kosztach postępowania apelacyjnego, wygranego w całości przez stronę powodową. Koszty strony powodowej sprowadzały się jedynie do kosztów zastępstwa prawnego, które należało zasądzić stosownie do § 6 pkt 5 w zw. z

§ 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez

Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013 r. poz. 490 j.t.) w kwocie 1 800 zł.